

- гармонія тілесного і духовного через зв'язок з Природою,
- бережливість (нейтралізувала негатив грошей – за Л. Б. Альберті),
- свобода волі та творчості (за М. Пальмієрі).

Таким чином, на основі отриманих узагальнень, ми можемо охарактеризувати бачення суспільного ідеалу гуманістів XIV–XV століття як середовище духовно та економічно вільної, активної особистості, яка гармонійно розвивається та удосконалюється з урахуванням інтересів усього соціуму.

Список використаних джерел :

1. Абрамсон М. Л. От Данте к Альберти. Москва : Наука, 1979. 176 с.
2. Брагина Л. М. Итальянский гуманизм. Этические учения XIV–XV веков. Москва : Высшая школа, 1977. 254 с.
3. Баткин Л. М. Итальянское Возрождение в поисках индивидуальности. Москва : Наука, 1989. 272 с.
4. Альберти Л. Б. О семне. *Опыт тысячелетия : Средние века и эпоха Возрождения : Быт, нравы, идеалы.* Москва : Юристъ, 1996. С. 362–410.
5. Этико-политические дебаты гуманистов Кватроченто : Л. Бруни, П. Браччолини, Л. Б. Альберти. Леонардо Бруни Аретіно. *Дж. Реалле, Д. Антисери. Западная философия от истоков до наших дней. Средневековье.* Санкт-Петербург : Петрополис, 1994. С.241–242.
6. Леон Батиста Альберті. *Год Б. В. Педагогічна думка доби європейського Відродження (XV–XVI ст.) : люди та ідеї (Ч. 1). Навч. посібник : практикум.* Полтава : АСМІ, 2004. С. 43–51.
7. Леон Батиста Альберті. *Дж. Реалле, Д. Антисери. Западная философия от истоков до наших дней. Средневековье.* Санкт-Петербург : Петрополис, 1994. С.243–246.
8. Леон Батиста Альберті. *Опыт тысячелетия : Средние века и эпоха Возрождения : Быт, нравы, идеалы.* Москва : Юристъ, 1996. С. 359–361.
9. Леон Батиста Альберті. *Сочинения итальянских гуманистов (XV век) / под ред. Л. М. Брагиной.* Москва : Изд-во Моск. Ун-та. 1985. С. 332–333.

Любива Олена

*магістрантка Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – доцентка Р. Винничук)
(м. Полтава)*

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕГІОНАЛЬНОГО СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

Ще у 2004 році С. Гантінгтон, автор книги «Зіткнення цивілізацій», опублікував монографію «Хто ми?» Виклик американській національній ідентичності». Книга присвячена аналізу ключової проблеми сучасного

суспільного сприйняття проблеми визначення ідентичності. Пріоритет національної ідентичності є надзвичайно важливим для будь-якої нації, хоча дослідження С. Хантінгтона базуються на «плавильний котел» (США), але формулювання проблеми універсальне. На його думку, процес дезінтеграції в США сьогодні прискорюється, що ставить питання про те, що феномен американської ідентичності продовжується. Далі автор каже, що Сполучені Штати перебувають у точці перелому, де майбутнє не лише Сполучених Штатів, але й усієї світової системи залежить від відповідей на питання, у якому напрямку зрештою похитнеться маятник [1].

Ці міркування також стосуються України. Але усвідомлення соціокультурних відмінностей, регіональних, локальних, субкультурних, інших проблем індивідуальної та групової соціокультурної ідентичності є однією з основних тенденцій сучасної постмодерної доби, а формування українського соціокультурного простору характеризується власною багатовимірною трансформацією. простори – це складна взаємодія різних ідентичностей – національних, етнічних, політичних, соціальних, культурних, релігійних, регіональних – і на ці ідентичності, у свою чергу, впливають процеси міжкультурної комунікації, культурної трансмісії та реалізації національних культурних значень і контекстів. Процес виробництва регіональної групової національної культури. соціокультурна ідентичність у сучасному суспільстві «людина взаємодіє одночасно з великою кількістю різних соціальних груп і соціалізованих агентів, надаючи розрізнені та суперечливі запити, неорганізоване розташування різнорідної інформації, що призводить до дезорієнтації людини та дезорієнтації її світогляду. суперечливо, це може призвести навіть до втрати ціннісної орієнтації» [5, с. 64].

Традиційно Україна поділяється на чотири-шість регіонів (очевидно, що є умови певним чином «будувати» регіони).

Враховуючи, що різні регіони України мають різний історичний досвід, різні типи політичної культури [8] та специфічну електоральну свідомість, для зручності виділимо чотири моменти :

- Західний регіон (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська та Чернівецька області);
- центральний регіон (Київ, Київська, Вінницька, Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Черкаська, Житомирська, Сумська та Чернігівська області);
- Східний регіон (Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська та Харківська області);
- Південний регіон (Одеська, Миколаївська, Херсонська області та АР Крим (тимчасово окупована)).

Більшість дослідників аналізують соціологію та аналізують матеріал саме з цієї позиції (А. Колодій, М. Шаповаленко, Л. Павлюк та ін.).

Для України є цінною перспектива внутрішньої інтеграції на основі громадянського суспільства, створеної таким чином і у формі, яка включає багато політичних, економічних, правових і культурних підходів теоретичного та практичного характеру. До них належать соціокультурні параметри становлення українського громадянського суспільства, зокрема крізь призму питань взаємодії особистості, українських національностей та меншин. Найважливішим тут є аналіз впливу соціокультурних факторів на ці процеси, розвитку етнокультурних факторів, соціокультурних і національно-регіональних аспектів їх реалізації. При цьому права громадянина мають реалізовуватися на рівні міжнародно визнаних норм, а саме :

- виключення будь-якої дискримінації за ознаками національності, раси, політики, релігії, статі чи віку, надійний законодавчий захист особи і гідності громадян, недоторканність їх житла і майна, свобода вибору місця проживання, пересування, таємниці листування. і телефонна розмова, свобода слова, преси та інформації;

- вільне самовизначення своїх світоглядних і духовних інтересів, повний захист громадянських прав судовою владою та громадянським суспільством.

Упродовж 2005–2016 років відбулися великі зміни в різних аспектах українського громадянства. Переважна більшість громадян зараз бачать Україну своєю Батьківщиною, і якби у них був вибір, вони б обрали його. Більшість громадян пишаються своїм українським громадянством, і цей відсоток зростає. У суспільстві панує народне розуміння української нації з одночасним підтриманням потреби в українській культурній складовій – кожен громадянин знає українську мову, яка є основою української національної історії та культури. Принципово змінилася геополітична орієнтація громадян. Більшість бачить відносини з ЄС пріоритетом зовнішньої політики України.

Розвинуте культурне середовище є важливою передумовою підвищення якості суспільної продуктивності. Проте практика реформування економічної системи моєї країни показала, що в процесі її широкомасштабної трансформації проблеми в культурній сфері набували все більшого значення, а її невирішеність призвела до негативних соціально-економічних наслідків, у яких працівники на рівні проблемні зони займають особливе місце (Зменшення бюджетного фінансування, дезорганізація агентської мережі відповідно до затверджених стандартів, погіршення матеріально-технічного забезпечення, масові звільнення тощо). Водночас важливою умовою зміцнення ринкової економіки є здійснення високого рівня освіти та інтелектуальної підготовки населення, активізація процесу суспільного духовного оновлення та культурного прогресу, підвищення культурного рівня населення.

Завдяки повному врахуванню регіональних і галузевих особливостей їх розвитку, удосконаленню національних і місцевих методів управління, динамізації та модернізації процесу діяльності закладів культури можна зберегти і примножити досягнення науково-технічного прогресу в культурному середовищі, з раціональне поєднання бюджетної та комерційної у своїй діяльності бази.

Проте сьогодні через низьку соціально-культурну активність багато людей все ще не можуть отримати культурне багатство країни, що потребує зміни економічної основи регіонального розвитку, підвищення рівня людського капіталу, удосконалення системи культури та освіти. основні умови вирішення стратегічного завдання гармонійного розвитку особистості. Однією з причин, чому країни менш мотивовані вирішувати ці проблеми, є різні соціальні умови, в яких споживаються культурні товари та послуги. У процесі національної трансформації виникли не лише нові відносини між суб'єктами культури та інституціями культури, але й суттєво змінився зміст їх діяльності, нові пріоритети, системи цінностей, норм і принципів. культурне життя.

Список використаних джерел :

1. Пішун С. Г. Проблеми формування культурних потреб студентів та шляхи їх вирішення. *Педагогічні науки* : збірник наукових праць. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2001. С. 237–244.
2. Соціокультурні групи і стилі життя : навчально-методичний комплекс для студентів спеціальності 8.040201 «Соціологія» / уклад. Н. М. Цимбалюк. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2013. 95 с.
3. Становище молоді в Україні. Аналітичний звіт, складений Робочою групою ООН у справах молоді. Київ, 2019. 80 с.
4. Швець В. В., Галіброда В. В. Ретроспективний аналіз організації системи дозвіллево-розважальних закладів міста. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/itb/itb2018/paper/viewFile/6081/5075.2>
5. Щерба Г. І., Яремкевич Р. В. Формування духовних цінностей молоді, організація дозвілля і відпочинку як складова молодіжної політики в Україні. *Український соціум*. Київ : Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2008. URL : <https://www.ief.ua/Dok/US2008.doc>